

SE SNĚHURKOU KOLEM SVĚTA

Souostroví Tuamotu

Jižní průliv do atolu Fakarava

Je 30. července 2022 a já jsem na ostrově Tahuata na Markézách. Ráno jsem ještě vyrazil do vesnice na „nákup“, tedy nafasovat zásoby ovoce na cestu. Od svého kamaráda Mohuda jsem dostal výměnou za staré lano citrony, grepy, manga i banány. Je toho několik tašek a celé dopoledne je nosím k přístavišti do dinghy.

Ve čtrnáct hodin vytahuji kotvu a vyplouvám kurzem jihozápad směrem k souostroví Tuamotu, kde nejbližší ostrov je vzdálen 400 námořních mil. Vítr je příznivý z boku kolem patnácti uzlů, takže si opět po delší době užívám skvělý jachting. Jenže to končí po setmění, je černá tma s viditelností nula a pouze na radaru registruji množství dešťových mraků. Jakmile se ke mně přiblíží, přichází i poryvy větru přes dvacet pět uzlů, proto musím rychle refovat

obě plachty. Po hodině spadne vítr na dvanáct a je klid. Hlavní plachtu nechám již na 1. refu a vše koriguji pouze genou, protože po hodině přijde další mrak s větrem a poryvy. Takto to pokračuje celou noc i následující den. Třetí den je sice bez deště a poryvů, avšak vítr se stočí na předobochní, takže nemohu plout na nejbližší ostrov, ale odpadám od větru a tím si prodloužím plavbu o dalších 100 mil. Poslední dva dny jsem měl problém s dobíjením baterií. Přestože svítí slunce, tak so-

lary dobíjejí velmi málo. Nechápu proč a používám proto k dobíjení pomocný ruční generátor Honda. Třetí den ke mně totiž přiletěl mořský pták a usadil se právě na solárech. Rád jsem ho svezl a vůbec mě nenapadlo, že pokálí celý jeden panel, což způsobí tuto nepříjemnost. Objevil jsem to samozřejmě až po zakotvení.

Poslední čtvrtou noc jsem již musel sundat hlavní plachtu a plout jenom na malý kapesníček

geny. Vítr je slabý a dalo by se krásně plachtit, ale musím regulovat rychlost, abych připlul k atolu až za denního světla. Doporučení je totiž následující: vplouvat či vyplouvat do a z laguny pouze za denního světla tak, aby bylo slunce v zádech a byla dobrá viditelnost na korálové hlavy před přídíl. K tomu ještě přesně v nejvyšším nebo naopak nejnižším stavu vody k přílivu nebo odlivu, kdy se zastavuje proud. Ten bývá v průlivech do atolů kolem tří až čtyř uzlů. Rozdíl mezi odlivem a přílivem je zde pouze kolem šedesáti centimetrů, avšak když se obrovská masa vody z vnitřní laguny začne hrnout do jednoho či většinou do dvou průlivů, tak je to doslova tekoucí řeka. Zatím nemám s vnitřními lagunami dost zkušeností, tak jsem zvědavý na nové zážitky.

Po čtyřech dnech plavby se tedy k ránu konečně blíží k atolu Makemo. Ten má podle mapy poměrně široký průliv do laguny, jsem tedy plný očekávání. Podle tabulek je právě příliv, takže pojedou s proudem a také vítr mě tlačí dovnitř. Z opatrnosti sbalím plachty a na motor se blíží k průlivu. Před ním je vidět zpěněná voda, jako když se vaří. To vlny z oceánu narážejí do proudu do laguny. Chvilí to se mnou hází a musím kormidlem rychle reagovat, abych držel směr uprostřed kanálu. Po chvilce mě uchopí čtyřuzlový proud a doslova vletím

Autor na Fakaravě

do vnitřní laguny, tam za kardinálním znakem zatočím doprava na kotviště, kde stojí dalších pět lodí. Spustím kotvu na hloubce pět metrů do písku. Kolem je několik korálových hlav a musí se vždy pečlivě vybírat místo na kotvu. Voda je neuvěřitelně průzračná, jaký rozdíl

oproti Markézám, kde byla hodně zelená nebo zakalená od horských řek. Takže první zkušenost s lagunou je pozitivní a vydám se člnem do blízkého městečka. Je zde škola, kostel, obchod se základními potravinami a malé snacky neboli restaurace, kde si dám skvělý steak

Kotviště na atolu Makemo

Pláž na atolu Makemo

z tuňáka. Ovoce či zeleninu nemají, protože tady rostou pouze kokosové palmy a vše ostatní se dováží lodí z Tahiti. Panuje zde mír a klid, žádný stres. U každého domku stojí velké nádrže na zachytávání dešťové vody, protože to je jediný vodní zdroj. Vodu k pití pro místní vyrábí odsolovací zařízení, kde je na malém domečku vyvedený kohout a každý si sem zadarmo dojde s kanystrem pro pitnou vodu. Elektrický proud vyrábí centrální dieselový generátor a pro domorodce je opět zdarma. Já mám samozřejmě odsolovací zařízení a vody dostatek. Na Markézách si však mnoho jachtařů jezdilo pro vodu na břeh. Tam všude byly vyvedené kohoutky na pitnou vodu a bylo jí dostatek z horských řek. Zde to však je veliký problém a pitná voda zde bude mnohým chybět.

Kousek od mého kotviště je malý korálový útes, takže zajedu si tam s dinghy na první šnorchlování a jsem nadšený. Pestrost i rozmanitost korálů je obrovská, takže se těším na objevování zdejšího podmořského světa. Po třech dnech tedy opět vypluji na oceán a pokračuji podél atolu k jeho severnímu průlivu. Po konzultaci s jedním jachtařem, který to zde dobře zná, mi totiž rozmluvil plout vnitřní lagunou. Je tu

mnoho korálových hlav nízko pod hladinou a musí být dobrá viditelnost a neustále někdo stát na přídi a hlídat. Při vzdálenosti třicet mil to není vůbec žádná legrace. Proto si v klidu přeplochám třicet mil na severozápad. Dvě míle před průlivem se ale vše staví proti mému úmy-

slu vplout do laguny. Přichází černý mrak se silným deštěm a větrem pětadvacet uzlů. Viditelnost je sotva na příd' a všude kolem se vaří voda s vlnami do výše kokpitu. Okamžitě otáčím a vracím se na moře, kde počkám půl hodiny, než přejde déšť. Obloha se již nevybere, ale aspoň je

Delfíni v průlivu Tiputa

trochu vidět. Pod šedými mraky a v šedém moři tedy znovu mířím do laguny. Tentokrát jedu proti odlivu, se protiproudem se pomalu probíjím dovnitř. Asi po dvaceti minutách proud slábne a trochu se rozjždím a pak již opět točím na kotviště. To je zde značené na hloubce přes dvacet metrů a i tam je mnoho tvrdých korálů. Takže kotva jede na dno a budu doufat, že ji bez problémů vytáhnu. Bylo to tak akorát na čas, protože se už stmívá a přichází černá tma.

Ráno po probuzení se však nemohu vynadivat. Čisté nebe, žádný vítr, kolem průzračná voda s viditelností dvacet metrů a kam oko dohlédne, je množství korálových útesů. Okamžitě беру snorchl a plavu k největšímu. Jakmile se přiblížím, začne kolem kroužit útesový žralok černocípý a po chvíli další a další. V podstatě neustále kolem mě krouží dva až čtyři kusy a zvědavě si mě prohlížejí. Dodržuji však pětmetrový odstup a kdykoliv se snažím přiblížit, odplují. Ti největší měří na délku asi 150 centimetrů, ti ostatní tak 120. Korálový útes je obrovský a opět velmi barevný a samozřejmě je všude kolem spousta ryb. Nesmírně si to užívám a strávím pod vodou mnoho hodin, pokaždé na jiném útesu. Stejná nádhera mě čeká i na pevnině. Kolem laguny je úzký prstenec vyčnívající nad hladinu a na něm rostou kokosové palmy. Pláž tvoří bílý korálový písek a v malé hloubce kolem třiceti centimetrů neustále krouží mladí žraloci, kteří se zde cítí bezpečně před velkými. Nějak takto si můžeme představit onen pomyslný ráj. Jenže žít tady by asi nebylo jednoduché. Natrhat kokosy je pro mě problém, protože na kmen vysoký deset

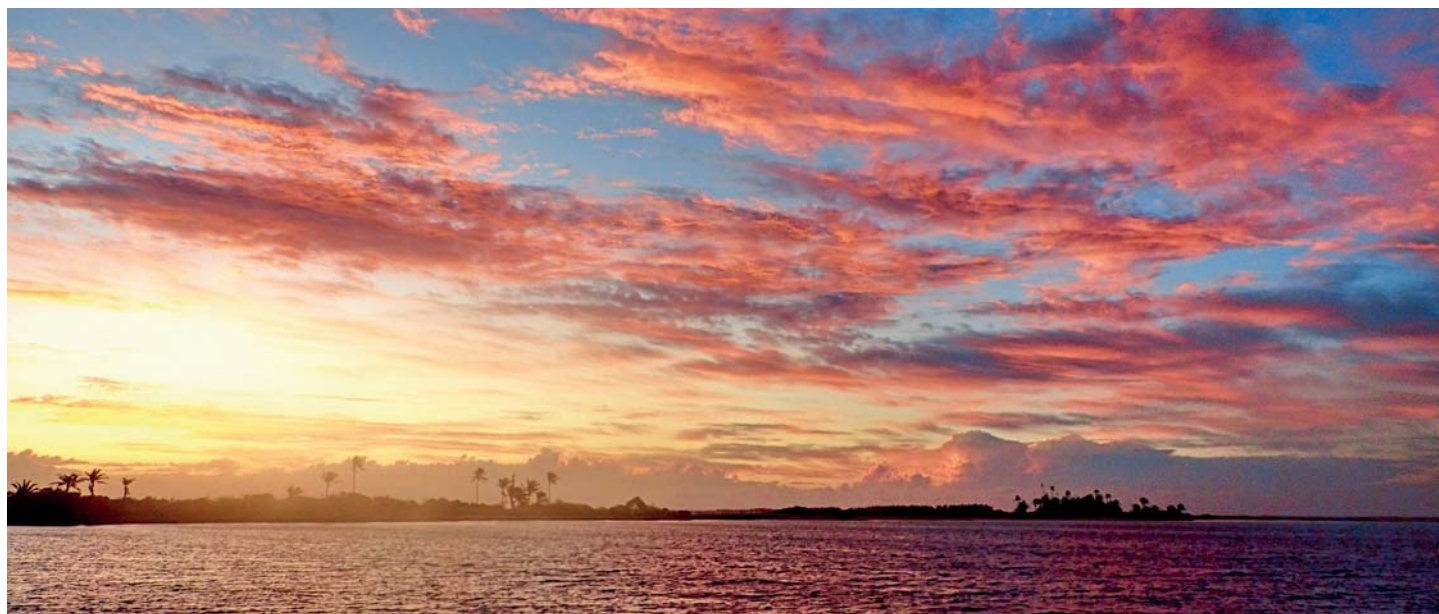

Potápěčské centrum na Fakaravé

metrů prostě nevyšplhám, takže pouze sbírám ty na zemi, kde jsou však spadané jen staré přerostlé kokosy, které se již většinou nedají jíst. Výjimečně najdu nějaký spadlý, který je ještě požitelný.

Po čtyřech dnech v panenské přírodě zase vyplouvám na oceán a směřuji k pětáctyřicet mil

vzdálenému atolu Tahanea. Fouká zadní vítr dvacet uzlů, pluji pouze s genou a tak trochu se obávám, jak to bude vypadat v průlivu, který je otevřený na sever přímo proti větru. Zjišťuji, že čekat na nějaké časy je nesmysl, a prostě to musím proplout, dokud je světlo. Dvoumetrové vlny od větru se asi půl míle před průlivem potkávají s odlivem. Voda se doslova vaří a bílá

Západ slunce na Tikehau

Bouřka nad atolem Makemo

pěna je všude kolem. Pod plným plynem se různě točím zleva doprava, ale postupuji dopředu. Jakmile propluji tento vařící kotel, nastávají jenom pravidelné protivlny, které pomalu zdolávám rychlostí dva uzly. Po půl hodině protiproud slábne a pomalu se rozjíždím a zatáčím na kotviště. To je dokonale chráněné před větrem palmovým prstencem a na klidné hladině spustím kotvu. Tento atol nemá v blízkosti žádné větší útesy, ale na břehu si aspoň najdu několik kokosů.

Další přeplavba mne čeká na atol Faaite a musím urazit čtyřicet mil. K večeru přišel silný zadní vítr, takže se rozhoduji, zda plout do laguny, která má otevřené kotviště bez ochrany proti tomuto směru větru a pravděpodobně zde budou vysoké vlny, nebo pokračovat na další atol, ke kterému bych ale doplnout do setmění nestihnul. Volím tedy první možnost a opět se dramaticky probiju do laguny proti větru i proudu a na kotvišti musím vypustit celý osmdesát metrů dlouhý řetěz. Stát proti třicetuzlovému větru a houpat se v jeden a půl metrových vlnách je hodně nepříjemné, obzvláště, když mám za zády korálový útes lemující okraj laguny. Naštěstí v noci vítr slábl a zmenšovaly se i vlny. Usnul jsem až k ránu, kdy houpání polevilo. Ráno tedy na nic nečekám a přepluji na další atol Fakarava, který bude již dobře chráněný proti převládajícímu východnímu či severovýchodnímu větru. V průlivu mě kupodivu

nečekají žádné vlny a proud je pouze něco málo přes jeden uzel. Na pravém břehu stojí několik krásných bungalovů a je zde potápěčské centrum. Tento průliv je totiž považován za jeden z nejkrásnějších kvůli rozsáhlému korálovému útesu. Na kotvišti je šest mooringových bójí, které jsou obsazeny, takže musím opět na kotvu. Ihned se vypravím se šnorchem prozkoumat korálový útes, který začíná metr pod hladinou a padá do hloubky dvaceti metrů. Při jeho úpatí se líně pohybují desítky černocípých žraloků a čekají, co jim přinese proudící voda z oceánu. Dosud jsem tolik žraloků pohromadě

neviděl a jejich populace zde se odhaduje na sedm set kusů. Však hned druhý den jsem šel na ponor s potápěčským centrem, abych poznal zdejší lokalitu. Žraloky pozorujeme jako z tribuny na stadionu a je to nádherný zážitek. Každý den potom několik hodin šnorchlují nebo se potápím s francouzským jachtařem Davidem, který je také sám, a děláme si buddy navzájem. Zůstanu tady dva týdny a užívám si každodenní potápění. Potom nás všechny na kotvišti v noci zastihne bouře od severu, která s sebou přinese třicetuzlový vítr a dvoumetrové vlny. Celou noc se všichni houpeme a čekáme na světlo. Já cítím obrovské rány od řetězu, protože se určitě zamotal na dně do korálových hlav. Při obrovské ráně vyběhnu na palubu a mám strach, že se přetrhl kotevní řetěz. Naštěstí to odnesl pouze zkracovací kotevní hák, který používám na korekci tahu na kotevní vrátek. Tento hák je navázán na silné lano, které tlumí zvuky procházející řetězem od dna a také šetří uložení kotevního vrátku. Kdyby se přetrhlo toto lano, tak se nedivím, ale že se narovnal nerezový kovaný hák s vysokou pevností, to je mi tedy záhadou. Po rozednění mám proto v plánu přeplout šest mil na okraj laguny a schovat se do závětří. Jenže nedokážu vytáhnout řetěz. Ten je zaseklý na dně v hloubce dvanácti metrů. Zkousím se na šnorchl podívat na situaci, ale voda je tak zkalená, že nic nevidím. Až v poledne se mi podaří vymanévrovat s řetězem, vytáhnout kotvu a konečně přeplout do klidné zátoky, kde pro změnu využívají silného větru kitesurfeři, kterých je zde opravdu hodně, a na břehu stojí jejich základna. Další den po změně směru větru přepluji po značené plavební dráze na sever laguny k vesnici Roa-

Šnorchlování na Makemo

Podmořský svět na Fakaravě

tava. Zde je letiště, několik malých a drahých hotelů a hlavně obchod, protože už potřebuji doplnit zásoby. Nabídka v minimarketu je opět pouze základní, ale pro mě dostačující. Jsem smířen s tím, že ovocné hody z Markéz na delší dobu skončily.

Další zastávkou je pustý atol Toau, který je pustý neobydlený až na Mortona Palmera. To je velmi zajímavý muž. Před čtyřmi lety se rozhodl totálně změnit svůj život a odstěhoval se na tento atol, kde má jeho rodina veliký pozemek. Pomalu zde začal budovat zázemí, přístřešek jako kuchyň a sklad nářadí, malou boudu na přespaní a hlavně založil eko farmu. Dnes má sto dvacet slepic, tři prasata a včely. Vejce a med prodává na Fakaravě, kam dojíždí jednou za dva týdny. Tento skromný příjem mu stačí na obživu a pomalu zde buduje eko lodge, malé bungalovy pro turisty, které nelákají luxusní drahé resorty, ale chtějí ochutnat samotu džungle, bez civilizace, pouze pod kokosovými palmami na břehu průzračné laguny. Strávil jsem s Mortonem tři příjemné dny a pomohl jsem mu budovat základy bungalovů, přičemž jsem se dozvěděl mnoho z místního života.

Pak pokračuji přes atol Apataki na největší z atolů – Rangiroa vzdálený osmdesát mil, takže musím plout přes noc se zadním větrem dvacet uzlů, a ráno již vplouvám průlivem Tiputa na bezpečné kotviště. Tento průliv je opět oblíbené místo potápěčů a při ponořeních jsem zde poprvé viděl žraloka kladičkovou i rodinku delfínů plující metr okolo mě.

Poslední zastávkou v souostroví Tuamotu je atol Tikehau, kde je pro změnu čistící stanice pro manty, tedy opět skvělé potápění. Z tohoto atolu je to již pouze dvě stě mil na Tahiti, a tak s příznivým bočním, až zadobočním větrem přepluji na tento hlavní ostrov Francouzské Polynésie. Tentokrát jsem měl při plavbě konečně štěstí na rybolov a zasekl jsem obrovskou, půldruhého metru dlouhou dorádu. Půl hodiny jsem s ní bojoval a přitahoval k lodi. Jenže při vytahování mně chyběly druhé ruce a upadl mi vytažovací hák do vody. Bez něj nebyla šance dorádu vytáhnout, takže půl metru od lodě jsem se s ní musel rozloučit.

Tuamotu je nejdlejší souostroví atolů na světě. Je možné zde plout několik sezon a užívat si naprostou samotu nebo výhody civilizace v turistických centrech a v potápěčských lokalitách. Projevují se tu vysoké ceny v obchodech či restauracích. Ty jsou v podstatě více než dvojnásobné oproti cenám u nás. Při cestování jako turista letadlem zaplatíte vysoké částky za letenky a ubytování. Jenže Francouzská Polynésie je prostě jedinečná a určitě stojí za návštěvu. Já jsem byl na Tuamotu dva a půl měsíce a zdaleka jsem neproplul všechny atoly. Na Tahiti jsem zakotvil v zátoce Phaeton, udělal nutnou údržbu a 12. října odlétám na dvouměsíční návštěvu do České republiky. Tuším však, že po návratu se na Tuamotu ještě vrátím.

Text a foto Miroslav Račan
www.snehurka-yacht.cz

inzerce

YachTom

Every Day
Sailing Day

**Kompletní vybavení
pro lodě a posádku**

Stará Kysibelská 43
360 09 Karlovy Vary

www.yachtom.com